

Thematisch werken in de praktijk

Van losse eilandjes naar samenhang in je
lesprogramma

Inhoud

1. Introductie	pag. 3
2. Wat is thematisch werken dan precies?	pag. 4
3. Drie grote voordelen van thematisch werken	pag. 7
4. Hoe begin je dan met thematisch werken?	pag. 10
5. Bronnen	pag. 15

Auteur

Marloes van Willegen is oud-leerkracht en onderwijskundige. Samen met haar collega's ondersteunt ze basisscholen bij de vernieuwing van hun onderwijs. Daarnaast geeft ze dagelijks advies aan scholen hoe die meer verbinding in hun onderwijsprogramma kunnen aanbrengen: "Wanneer je een thema, bijvoorbeeld onze aarde, gedurende de dag terug laat komen op verschillende lesmomenten, gaat het echt leven in een groep. Dit is dé manier om met alle groepen in de school samen te werken aan hetzelfde thema op eigen leerniveau."

1

Introductie

Als leerkracht zou je het liefst tussen alle onderdelen van je lesprogramma thematisch verbindingen leggen. Maar door de grote verscheidenheid aan lesmethodes voor de verschillende schoolvakken wordt het je niet gemakkelijk gemaakt. Daarom zou je het liefst helemaal zelf jouw onderwijs inrichten. Want hoe kun je nu holistisch lesgeven als er in een schooljaar nog meer verschillende thema's dan schoolvakken zijn? Echt thematisch lesgeven - en daarmee betekenisvol onderwijs - wordt je op die manier haast onmogelijk gemaakt. Natuurlijk kun je een van die thema's kiezen en alle methodeopdrachten en instructies daarop laten aansluiten. Het is niet dat je dat niet kunt, maar heb je daar de tijd voor?

In deze whitepaper proberen we je een paar handvatten te geven die je helpen om meer thematisch te gaan werken en het een grotere rol te geven in jouw klas. Hoe je dat precies doet, hangt af van jouw voorkeuren, de persoonlijke doelen die je ermee hebt en natuurlijk waar je als school staat.

Wat is thematisch werken precies?

Bij thematisch werken laat je meerdere vakken aansluiten op één centraal thema. De mate waarin je dat doet, hangt deels af van de mogelijkheden die je hebt. Soms is het heel eenvoudig om vanuit verschillende vakken naar een onderwerp te kijken; in andere gevallen moet je wat meer moeite doen en voelt het misschien wat geforceerd. Neem het thema 'Duurzaamheid'. Dat heeft betrekking op natuur & techniek, maar ook met vakken als aardrijkskunde (waar vind je olie en steenkool?), taal (schrijf een opstel over wat zou je doen om duurzamer te leven als alles wat je bedenkt zou kunnen) en geschiedenis (wat is de invloed van de industriële revolutie?) kun je daarop aansluiten. Hierbij ontdekken je leerlingen dat de verschillende schoolvakken met elkaar verbonden zijn. Door zaken concreet te maken, vinden ze wat ze leren al snel een stuk relevanter. Een rekensom is voor leerlingen een stuk minder abstract als het betrekking heeft op iets wat ze daarvoor hebben gelezen bij aardrijkskunde.

Thematisch werken is de meest toegankelijke aanpak wanneer je wilt beginnen met meer betekenisvol onderwijs. Daarom nemen we dat als uitgangspunt. Voor de volledigheid bespreken we hier kort ook een aantal andere vormen van thematisch onderwijs die geschikt zijn voor het basisonderwijs.

Andere vormen van thematisch onderwijs

Thematisch onderwijs kan op diverse manieren worden vormgegeven. Daarbij kun je naast thematisch werken denken aan bijvoorbeeld project-gebaseerd onderwijs, thematiseren of volledig geïntegreerd onderwijs. Hoe je dit in jouw klas wil inrichten en in hoeverre je de verschillende vakken wilt integreren, is afhankelijk van verschillende factoren. Welke lesmethodes zijn er voorhanden? Waar liggen de mogelijkheden om die op elkaar aan te laten sluiten? Je hebt rekening te houden met de visie van de school en welke richting je collega's op willen. En, niet onbelangrijk, hoeveel tijd heb je ervoor? Een thema in elkaar zetten is niet iets wat je even doet tijdens dat kwartiertje dat je leerlingen zelfstandig aan het werk zijn.

Project-gebaseerd onderwijs

Bij deze vorm van thematisch onderwijs gaan leerlingen gedurende een langere periode aan de slag met een project waarbij ze naar een eindproduct toewerken. Minimaal enkele weken, maar langer kan ook. De leerlingen zullen kennis vanuit verschillende vakken nodig hebben om het project te voltooien. Daarbij kunnen ze niet zonder vaardigheden als samenwerken en kritisch denken. De leerlingen zullen veel onderzoekend leren en als leerkracht zul je voornamelijk coachend lesgeven. Het thema kan door de leerkracht alleen of samen met de leerlingen bedacht worden. Als eindproduct van een project kunnen de leerlingen bijvoorbeeld een presentatie, (individueel) werkstuk of muurkrant opleveren.

Thematiseren

Deze vorm van thematisch onderwijs gaat verder dan het koppelen van verschillende schoolvakken aan een gemeenschappelijk onderwerp. Bij thematiseren komt het echt vanuit de leerlingen: waar interesseren ze zich voor, waar raken ze door geboeid, wat willen ze leren en hoe willen ze dat doen. Zij bedenken het thema en vullen het samen met de leerkracht in. Doordat ze vanaf het begin direct betrokken worden bij het onderwerp, kan dit leiden tot een nog grotere motivatie en uiteindelijk een dieper begrip. Thematiseren is een proces waarbij spel de leidende activiteit is. Daardoor is het uitermate geschikt voor de jongere leerlingen, van drie tot zeven jaar.

Geïntegreerd onderwijs

In deze aanpak worden vakken zoals rekenen, taal, lezen, schrijven, zaakvakken maar ook burgerschap en digitale geletterdheid op zo'n manier geïntegreerd dat ze met elkaar verbonden zijn rond een bepaald thema of onderwerp. De vakken worden niet afzonderlijk onderwezen, maar in plaats daarvan wordt de informatie gepresenteerd in een context die relevant is voor het thema. Deze manier lesgeven kom je op beperkte schaal tegen bij bijvoorbeeld geïntegreerde wereldoriëntatie-methodes waarbij binnen één lesuur zowel aardrijkskunde, geschiedenis als natuur en techniek voorbij kunnen komen. Voor volledig geïntegreerd onderwijs wordt echter meer gevraagd van de leerkracht. Op ieder vakgebied zou die expert moeten zijn om de verschillende vakken met elkaar te kunnen integreren zodat er overall voldoende aandacht aan besteed wordt. Extra uitdaging is dat de invulling van het programma voornamelijk bij de leerkrachten vandaan moet komen doordat er nauwelijks teruggevallen kan worden op bestaande methodes.

In de klas

In de klas bij juf Monique

Juf Monique is leerkracht in groep 1-2 op OBS Waterland. De invulling van de thema's laten ze daar zoveel mogelijk uit de leerlingen komen. Ook bij in groep 1-2. Maar dat de kleuters zelf de uitwerking van een thema bedenken, wil niet zeggen dat er zomaar wat gedaan wordt. "We starten met een opening waarbij we de kinderen laten verbazen", legt Monique uit. Op die manier introduceren ze een nieuw thema bij de leerlingen. "Vervolgens krijgen ze een 'praatkaart' mee naar huis om het onderwerp alvast te activeren. En zodat ouders ook weten waar we aan werken." De uitwerking van een thema kan daardoor enorm verschillen tussen de parallelgroepen. Het vraagt wel wat flexibiliteit van de leerkrachten. "En creativiteit", zegt Monique. Dat er soms niets terecht komt van wat ze heeft bedacht, neemt ze voor lief: "Soms kiezen de kinderen een heel andere richting dan je in gedachten had. Maar dat is wel hetgeen waar wij hier op deze school voor staan."

[Klik hier voor de blog](#)

Drie grote voordelen van thematisch werken

Thematisch onderwijs heeft heel veel voordelen. Welke het belangrijkste zijn, is aan jou. Hieronder geven we drie voordelen van wat thematisch werken op kan leveren. Uiteraard voor je leerlingen, maar ook voor jou als leerkracht.

De lesstof krijgt meer betekenis

Kinderen ervaren de wereld als één geheel. Het ligt daarom voor de hand om daar in de klas op aan te sluiten door samenhang aan te brengen in het leerstofaanbod. Thematisch onderwijs helpt leerlingen om te zien hoe verschillende vakgebieden met elkaar verbonden zijn. In het echte leven hangen vakken als rekenen, natuur & techniek, aardrijkskunde en taal ook met elkaar samen. Door thematisch te werken, kun je een situatie creëren in je klas die aansluit op de wereld er buiten. Dit maakt het leren concreter en relevanter voor je leerlingen.

In de klas

Op et Buut is 'Creatief in denken en doen' het motto. Maar meester Frank laat zijn leerlingen niet zomaar iets knutselen of gewoon maar toneelspelen. "Juist door te combineren vallen dingen op hun plaats en heeft het zin." Vandaag gaat het tijdens wereldoriëntatie over de prehistorie. Vooral geschiedenis dus, maar Frank maakt ook de koppeling met kunstonderwijs door het over rotstekeningen te hebben. Door vragen te stellen probeert hij een discussie uit te lokken. "Hadden ze in de prehistorie eigenlijk wel kunst?" vraagt hij de klas. "Of was het versiering?" Op die manier daagt hij ze uit om dieper erover na te denken: "Wat is kunst eigenlijk?" Daarna gaan de leerlingen zelf aan de slag met het maken van een rotstekening. "Voor vandaag had ik zelf een voorbeeld gemaakt", vertelt Frank. Dat doet hij vaker. Soms gaat hij ook tussen de leerlingen in zitten en tegelijkertijd met hen de opdracht maken. "Om te laten zien: de meester doet het ook. Om de kinderen te inspireren."

Grotere betrokkenheid en meer motivatie

Door een thema vanuit meerdere perspectieven te benaderen en te laten zien dat je meerdere disciplines nodig hebt om een onderwerp te kunnen doorgronden, zullen leerlingen gemotiveerder zijn om ermee aan de slag te gaan. Diverse talenten komen aan bod waardoor ze meer van zichzelf kunnen laten zien en de betrokkenheid bij de leerlingen groeit. Zeker wanneer je ook gaat thematiseren en het thema opbouwt vanuit een wisselwerking tussen leerkracht en leerlingen. Vraag bij de start van een thema aan de leerlingen wat ze ervan zouden willen leren. Daarmee maak je ze eigenaar van hun leerproces. Ook dat zorgt voor een groter enthousiasme, actievere deelname en meer verantwoordelijkheid. Doordat je het thema vanuit verschillende kanten benadert, kunnen leerlingen gemakkelijker hun eigen talenten tot uiting laten komen want leidt tot een positiever zelfbeeld. Dan bij elkaar kan weer leiden tot betere leerresultaten.

In de klas

In groep 6 zijn de leerlingen met het thema 'Weer' aan de gang. Ze leren bij aardrijkskunde wat het verschil is tussen weer en klimaat. Wat is de invloed geweest van het klimaat op hoe Nederland door de tijd heen is veranderd? Dat is de geschiedenisles. Dit komt bij topografie ook weer terug wanneer de leerlingen leren over Zeeland. De Watersnoodramp wordt behandeld, ze komen meer te weten over de Deltawerken en hoe de inpoldering het Zeeuwse landschap heeft veranderd. Samen met de leerkracht hebben de leerlingen bedacht wat ze nog meer kunnen doen. Voor taal gaan ze aan de slag met het schrijven van een weerbericht dat ze gaan presenteren. Maar vandaag starten ze na de lunchpauze het middagprogramma eerst op met een muzikale energizer waarbij ze een onweersbui proberen na te doen. Zo is iedereen weer fris en vol energie om op onderzoek uit te gaan naar hoe regen eigenlijk ontstaat.

Een minder overladen lesprogramma

Wanneer je vakken meer met elkaar kunt integreren, en de samenhang groeit, kun je gemakkelijker activiteiten laten overlappen. Je lesprogramma is namelijk al overvol - wie heeft er nooit een les hoeven schrappen vanwege tijdgebrek - en door thematisch te werken kun je kostbare tijd besparen. Waarom zou je jouw leerlingen in de taalles een opstel laten schrijven over een willekeurig onderwerp terwijl je dat ook kunt integreren met waar ze tijdens wereldoriëntatie al mee bezig zijn?

In de klas

In de klas bij juf Daniëlle

Hoe krijgen we de leerlingen meer gemotiveerd voor taal? Dat is de vraag die het team van IKC Spoorbuurt zichzelf onlangs stelde. Hun oplossing: minder taallessen geven. Maar hoe zorgen ze er d n voor dat leerlingen wel genoeg leren? Doordat ze minder taallessen geven, houden ze meer tijd over voor wereldoriëntatie. Maar minder taallessen wil niet zeggen dat taal minder aandacht krijgt. "Een deel van wat we eerst deden tijdens de taallessen, koppelen we nu aan wereldoriëntatie", vertelt juf Daniëlle. Vandaag werkt ze klassikaal aan het thema Grieken en Romeinen. Ze bespreekt met de leerlingen de video's, informatie en vragen op het digibord. Vervolgens haalt ze samen met de leerlingen de belangrijkste informatie eruit, die dicteert ze en de leerlingen schrijven dit op in hun schrift. "Op deze manier oefenen ze met samenvatten", legt Daniëlle uit. "Tegelijkertijd verwerken ze de kennis. In een volgende les gaan de leerlingen dit zelf oefenen wanneer ze zelfstandig werken."

[Klik hier voor de blog](#)

Hoe begin je dan met thematisch werken?

Thematisch werken heeft veel positieve effecten. Maar hoe begin je ermee, waar ligt je startpunt en welke aanpak kies je? Het is niet zo dat de ene vorm van vakintegratie beter is dan de andere. Het is geen wedstrijd wie de meeste verbindingen tussen de verschillende vakken kan aanbrengen. Het gaat erom dat je tussen al het losse zand samenhang aanbrengt. Hoe groot je zandkasteel wordt, maakt dan niet uit. Zolang het maar overeind blijft. Ook al zal het soms gaandeweg in elkaar kunnen storten en lukt niet altijd direct wat je voor ogen hebt.

Het gaat er wel om dat je een vorm van thematische samenhang aanbrengt die past bij de vakken, bij jou als leerkracht, de school en de situatie in de klas. Probeer het niet te forceren. Het hangt ook af van hoeveel tijd en energie het onderwijs erin wil en kan steken. Wil je meer zaken tegelijkertijd aanpakken, zoals de visie van de school op onderwijs, de leerdoelen en de wijze waarop leerlingen beoordeeld worden, is het wellicht slim om voor een schoolbrede aanpak te kiezen. Dan kun je ook zaken als extra ondersteuning die nodig is, daarin opnemen. Als je alles in één keer aanpakken nog wat te ambitieus vindt, kun je ook 'in het klein' ervaring opdoen. Op die manier kunnen zowel leerkrachten als leerlingen wennen aan een nieuwe manier van werken. Begin waar je zelf kansen ziet, zoals door een koppeling te maken tussen je taalonderwijs en wereldoriëntatie.

Bijvoorbeeld: Bij het thema 'Onze kleine aarde' doet groep 7 onderzoek naar hoe paddenstoelen groeien. Daarvoor maken ze gebruik van een interview met een bioloog. Deze tekst is behoorlijk complex. Daarom behandel je deze tekst met begrijpend lezen. De motivatie om de tekst echt te willen begrijpen, zal hoger zijn dan bij een normale begrijpend lezen-les waardoor leesvaardigheden sneller eigen gemaakt worden. Je bespaart zo tijd bij biologie omdat de leerlingen het onderwerp beter begrijpen wat de druk op je lesprogramma verlaagt. En je leerlingen vinden de begrijpend lezen-les leuker. Als ze al door hebben dat ze bezig zijn met begrijpend lezen.

 Let op! Wist je dat je eigenlijk verplicht bent zoveel mogelijk thematisch onderwijs aan te bieden? In de [Wet op het Primair Onderwijs](#) staat welke vakken het onderwijs omvat en dat deze waar mogelijk in samenhang moeten worden aangeboden.

In 6 stappen naar thematisch werken

1

Stap 1: Het kiezen van een thema

Het kiezen van een aantrekkelijk en relevant thema is de eerste cruciale stap. Start met het selecteren van een thema dat groot genoeg is om er ongeveer 6-8 weken aan te kunnen werken en een breed scala aan activiteiten en onderwerpen kan bevatten. Het mag echter niet zo breed zijn dat het overweldigend is. Denk bijvoorbeeld aan 'dieren in de jungle' in plaats van gewoon 'dieren'. Sommige scholen volgen al een voorgeschreven themaplanning. Ook dan is er ruimte voor maatwerk en kun je eigen keuzes maken. Een goed gekozen thema heeft betekenis voor de leerlingen, heeft betrekking op hun eigen leefomgeving, en biedt mogelijkheden voor actief spelen, handelen of zelf onderzoeken. Controleer ook of de kerndoelen behaald kunnen worden. Je kunt het helemaal zelf bedenken, of je kunt uitgaan van een bestaand thema van wereldoriëntatie en kijken hoe je daar met de andere vakken op aan kunt sluiten.

In de klas

Linda is leerkracht van groep 8 op KC de Telescoop in Voorburg. Ze gebruiken de thema's van wereldoriëntatie als basis. "Rondom die thema's bedenken we telkens een groter thema." De school is net verhuisd naar een gloednieuw gebouw. "Met burgerschap zijn we nu bezig met het thema 'Regels en wetten'. Een goed moment om juist de schoolregels centraal te zetten. Zo geven we het thema meer betekenis." Linda vindt het prettig dat ze thema's in kan zetten zodat het bij haar en de klas past: "We kunnen er helemaal ons eigen sausje overheen gooien."

2

Stap 2: Verzamel ideeën en vertel een verhaal

Verzamel ideeën die verband houden met het gekozen thema. Het kan erg nuttig zijn om een boeiend verhaal te gebruiken als startpunt om de betrokkenheid van de leerlingen te verhogen en hen te stimuleren tot dieper onderzoek en spel. Dit kan een boek zijn, een bestaand verhaal, of je kunt zelf een verhaal verzinnen dat past bij het thema. Een goed verhaal trekt de aandacht van de leerlingen en biedt meteen een context voor het leren. Begin vroeg met het bewaren van alle materialen en bronnen die je voor dit thema wilt gebruiken. Aan het eind heb je dan een grote bewaarbox voor al je fysieke materialen en een mapje op je laptop met alle plannen en ideeën. Volgend schooljaar pak je dit er zo weer bij (en kun je het eventueel uitbreiden).

Bijvoorbeeld: Met een leeslijst die aansluit op je thema laat je het nog meer tot leven komen. Zonder dat het geforceerd voelt. In groep 6 is nu het thema 'Onze groene aarde'. Elke week lees je een dierenverhaal voor uit 'De vuurzeevlieg' van Toon Tellegen.

Stap 3: Doelen bepalen

De volgende stap is het kiezen van concrete doelen voor je thema. Het is belangrijk om niet alleen te denken aan de leerdoelen voor schoolvakken zoals taal, rekenen en wereldoriëntatie, maar ook aan andere aspecten. Hoe gaan de leerlingen leren samenwerken, onderzoekend leren en zelfstandig werken. Deze doelen kunnen ook te maken hebben met vaardigheden als het geven van presentaties of hoe je een werkstuk maakt. Zorg ervoor dat de activiteiten die je plant gebaseerd zijn op deze doelen, en niet alleen gekozen worden omdat ze 'leuk' zijn en toevallig passen bij het thema. Op deze manier zorg je ervoor dat wat de leerlingen leren zinvol en nuttig is voor hen.

Bijvoorbeeld: Vroeger ging het maken van landkaarten heel anders dan nu. Groep 5 gaat dat ontdekken in het thema 'Op zoek naar verre landen'. Een van de doelen van deze periode kan zijn dat ze met handvaardigheid aan de slag gaan met houtskool: in groepjes gaan ze landkaarten tekenen op grote vellen papier. Dit presenteren ze, waarbij ze aan elkaar uitleggen waarom landkaarten zo belangrijk zijn. Deze en andere doelen kun je inzichtelijk maken op een themawand. Gedurende het thema vul je dit bord aan met begrippen, weetjes, nieuwe informatie, onderzoeksvragen, platen, etc.

3

4

Stap 4: Betrek de leerlingen door middel van spel en onderzoek

Kinderen leren hoe de wereld in elkaar zit door te spelen en op ontdekkingsstocht te gaan. Spel en onderzoek zijn dan ook krachtige manieren voor leerlingen om te leren. Daarom is het belangrijk om hiervoor binnen je thema genoeg mogelijkheden te bieden. Je betrekt de leerlingen er actief mee bij het thema. Dit kan door ze een brief te laten lezen van een personage dat hulp nodig heeft binnen het thema. Hiermee stimuleer je het onderzoekend leren. Je kunt ze ook de mogelijkheid geven hun kennis in de praktijk te brengen door middel van rollenspelen of toneelstuk. Zo maak je een thema dat betekenisvol en interactief is voor de leerlingen.

Bijvoorbeeld: Bij Burgerschap komen de leerlingen van groep 6 meer te weten over het werk van de burgemeester. In hun eigen buurt gaan ze op zoek naar wat ze er willen veranderen. Ze maken een plan en werken dit op een creatieve manier uit. Vervolgens gaan ze op onderzoek uit naar hoe je 'in het echt' van idee naar uitvoering komt. Uiteraard hoort daar een rondleiding door het gemeentehuis bij door bijvoorbeeld een wethouder.

Stap 5: Activeren en betrokken houden

Niet alle leerdoelen zullen in alleen maar spel of onderzoek gevat kunnen worden, maar moeten wel worden aangeboden. Om deze doelen te bereiken en de kinderen actief en betrokken te houden, kun je gebruikmaken van diverse didactische werkvormen. Coöperatieve werkvormen en [bewegend leren](#) zijn hier voorbeelden van. Bevorder de actieve deelname van de kinderen door ze de mogelijkheid te bieden om zelf keuzes te maken en hun eigen inbreng te leveren. Op die manier kunnen ze ook beter hun eigen talenten tot bloei laten komen.

Bijvoorbeeld: Thematisch werken laat een indruk achter. Geen enkele leerling herinnert zich later de inhoud van een leerboek. Ze onthouden vooral dat wat context heeft gekregen. "Weet je nog dat we bij natuur & techniek vogelhuisjes gingen maken en uit moesten rekenen hoeveel hout we per vogelhuisje nodig hadden?" Dat kunnen je leerlingen zich later nog herinneren. Niet die som in het rekenboek waar ze de oppervlakte van een kubus moesten berekenen. Ze hebben er in groepjes samen aan gewerkt waarbij iedere leerling zijn talent kon benutten. Of je nu goed in rekenen of juist goed in handvaardigheid bent.

5

6

Stap 6: Afsluiten van jullie thema

Waar het in het begin misschien nog even 'jouw' thema was, zul je merken dat het al snel 'jullie' thema is geworden. Denk daarom goed na over hoe je het thema wilt afsluiten. Het werken naar een eindproduct of presentatie is erg waardevol voor de leerlingen, omdat dit hen de kans geeft om te tonen wat ze hebben geleerd. Ze gaan er de leerstof nog beter door beheersen. Dit kan variëren van een toneelstuk of tentoonstelling tot het delen of presenteren van opdrachten aan elkaar of aan andere klassen. Ongeacht de omvang of complexiteit van de presentatie, het is de betrokkenheid en het leren dat telt.

Bijvoorbeeld: In groep 3 leren de leerlingen over de verschillen tussen landen over de hele wereld. Als afsluiting gaan ze hun eigen droomland bedenken. Hoe ziet het landschap eruit? Ze maken een vlak en bedenken woorden voor de taal van hun droomland. Vervolgens gaan ze reclame maken voor hun eigen droomland om daar naar toe te gaan op vakantie. Ze oefenen zo met ontwerpen en creatief denken maar ook met vaardigheden als communiceren.

Conclusie

De kracht van thematisch werken ligt in de mogelijkheid om een samenhangende en betekenisvolle leeromgeving te creëren waarbij je rekening kunt houden met individuele leerbehoeften van iedere leerling. Dit doe je niet alleen. Geef het thema samen met je collega's vorm en geef er invulling aan door het te bespreken met de leerlingen. Met de juiste planning en voorbereiding, kan thematisch onderwijs een krachtig hulpmiddel zijn voor elke leerkracht. Zolang je het maar uitvoert op een manier die past bij jou en je klas en het aansluit op de visie van jullie school.

Vraag jouw proefperiode aan!

Met de aanpak van Faqta kun jij eenvoudig beginnen met thematisch werken. Ontdek 6 weken lang hoe je verschillende vakken binnen één thema kunt laten aansluiten.

[Start jouw proefperiode](#)

Bronnen

SLO. 2021

Leerdoelgericht werken en thematisch onderwijs: zo zorg je voor meer samenhang.

Geraadpleegd augustus 2023, <https://www.slo.nl/thema/meer/10-14-onderwijs/werken-leerdoelen/leerdoelgericht-thematisch-onderwijs/>

Gresnigt, R. (2020).

Vakintegratie 1 - Welke vormen van integratie zijn er?

wij-leren.nl. <https://wij-leren.nl/vakintegratie-kennis-verbinden.php>

Nro. (2020).

Vakkenintegratie leidt niet altijd tot betere leerprestaties.

Leraar24. <https://www.leraar24.nl/2614090/vakkenintegratie-leidt-niet-altijd-tot-betere-leerprestaties/>

Lagermann, C. (2022).

Deze school zet leerteams in en verbetert zo de basisvaardigheden.

Leraar24. <https://www.leraar24.nl/2632854/deze-school-zet-leerteams-in-en-verbetert-zo-de-basisvaardigheden/>

Van Den Oever, B. (2023).

Zes stappen om geïntegreerd thematisch onderwijs te ontwerpen.

wij-leren.nl. <https://wij-leren.nl/zes-stappen-geintegreerd-thematisch-onderwijs-ontwerpen.php>

Folmer, E. (2017)

Samenhangend onderwijs. Ja, graag, maar hoe?

Curriculumspiegel 2017. <https://www.slo.nl/publish/pages/4293/curriculaire-samenhang-curriculumspiegel2017.pdf>

Lezen in het primair onderwijs. (2022)

Rijke thema's, boeken en teksten - lezen in het primair onderwijs.

<https://www.lezeninhetpo.nl/rijke-themas-boeken-en-teksten/?id=845>

Heb je vragen?

Neem contact op met service@faqta.nl.

We denken graag met je mee.

op jouw manier